Riedsútstel

Ynformaasjekarrûsel	:	11 december 2025
Agindapunt	:	4
Status	:	Informerend/Vergaderstuk
Program	:	0. Bestuur en ondersteuning
Eardere behandeling	:	Werkgroep BOB en presidium 27 november 2025
Ferfolch	:	Besluitvormend 18 december 2025, agendapunt 9
Portefúljehâlder	:	N.v.t.
Taheakke	:	1. Verordening op de raadscommissie Byld Achtkarspelen 2026
Saaknûmer	:	2025111212271

Underwerp
Vaststellen Verordening op de raadscommissie Byld Achtkarspelen 2026

Wy stelle jo foar 18 desimber 2025 te besluten om:
1. De verordening op de raadscommissie Byld Achtkarspelen 2026 vast te stellen.

Agindearring ynformaasjekarrûsel
Dit onderwerp is niet geagendeerd door de raad, maar staat onder de 'overige stukken' op de agenda, zodat inwoners erover kunnen inspreken.

Koarte gearfetting
Het presidium stelt de gemeenteraad van Achtkarspelen voor een nieuwe verordening op de raadscommissie vast te stellen. De verordening legt de inrichting en werkwijze van de raadscommissie 'Byld' vast, waarin raadsleden, steunfractieleden en college samenwerken aan de beeldvorming als onderdeel van het vergadermodel (BOB-structuur). De verordening is opgesteld naar aanleiding van aanbevelingen uit een onderzoek van een stagiaire van de Thorbecke Academie en uitgewerkt door een werkgroep (BOB-groepje) van de raad.

Foech ried/kolleezje
De raad is bevoegd deze verordening vast te stellen op grond van artikel 82, eerste lid van de Gemeentewet, waarin de instelling en inrichting van commissies is geregeld.

Ynlieding
Een stagiaire van de Thorbecke Academie heeft in het kader van haar afstudeeronderzoek het vergadermodel van de gemeente Achtkarspelen geëvalueerd. De bevindingen en aanbevelingen zijn enthousiast ontvangen door de raad. Naar aanleiding van deze aanbevelingen stelde een klein werkgroepje van raadsleden (het BOB-groepje) een conceptverordening op. Het presidium stelt de raad voor om de nieuwe verordening voor een raadscommissie vast te stellen, zodat de beeldvormende fase helder geregeld is en goed aansluit op de oordeels- en besluitvorming.

Histoarje
De beeldvorming van raadsleden vindt nu plaats tijdens de informatiecarrousel. In deze bijeenkomsten geven ambtenaren namens het college een toelichting op onderwerpen en beantwoorden ze vragen van raadsleden.
Uit een enquête blijkt dat raadsleden in deze fase van de voorbereiding — dus nog vóór de besluitvorming — de behoefte hebben aan uitleg en toelichting namens het college door de

wethouder. Volgens de Gemeentewet moet de gemeenteraad voor deze werkwijze een commissieverordening vaststellen.

Te berikken effekt
Een actuele en duidelijke verordening die helderheid biedt over:
- de rol en taak van de raadscommissie 'Byld' in de beeldvormende fase;
- de gemeenterechtelijke status van deze commissie;
- de rolverdeling tussen raad, commissieleden, wethouders en insprekers.

Arguminten
1.1 De nieuwe verordening 'codificeert' de aanbevelingen uit het onderzoek
1.2 Een werkgroep uit de raad heeft de aanbevelingen uit het onderzoek zorgvuldig uitgewerkt in concrete voorstellen
Voorbeelden:
- De commissie 'Byld' brengt geen formele adviezen uit aan de raad. De oordeelsvorming en standpuntbepaling zijn expliciet voorbehouden aan de raadsvergadering.
- De verordening regelt dat de commissie zich beperkt tot het verzamelen van informatie, het horen van insprekers en het uitwisselen van kennis. Het debat en de oordeelsvorming vinden pas plaats in de raadsvergadering ('Oerlis' en 'Beslút').
- Er worden geen beperkingen gesteld aan het aantal spreektermijnen, zodat ieder onderwerp zorgvuldig belicht kan worden.
- Alle raadsleden en steunfractieleden zijn automatisch lid van de commissie, waarmee een breed democratisch draagvlak is verzekerd.
- De verordening legt vast dat inwoners en maatschappelijke organisaties hun visie vooral in de beeldvormende fase kunnen delen, wat bijdraagt aan transparantie en participatie.

1.3 De aanwezigheid van de wethouder vraagt om een formele commissiestructuur
Omdat de wethouder deelneemt aan de beeldvormende fase, is er gemeenterechtelijk sprake van een commissie. Dit maakt dat de rolverdeling helder geregeld moet worden in een verordening.

Alternativen
Het alternatief is om geen nieuwe verordening vast te stellen en te blijven werken met de oude regeling. Dit leidt tot onduidelijkheid over de rol van de commissie en tot inconsistentie met de gemeentelijke praktijk van de BOB-structuur.

Kanttekenings/risiko's
1. *Het grote aantal commissieleden vraagt om vergaderdiscipline*
   Het grote aantal leden van de commissie kan de vergadering omvangrijk maken. Dit stelt eisen aan de voorzitter en aan de leden van de commissie zelf om effectief, kort en ordelijk te vergaderen.
2. *Aanwezigheid van de wethouder mag niet leiden tot debat*
   De aanwezigheid van een wethouder in de beeldvormende fase kan uitnodigen tot een politiek debat, terwijl dit nadrukkelijk pas bedoeld is voor de oordeelsvormende raadsvergadering.

Finânsjes
Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan het vaststellen van deze verordening.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
De verordening bevordert actieve inwonersparticipatie doordat insprekers in de beeldvormende fase structureel een podium krijgen.

Kommunikaasje
Na vaststelling wordt de verordening gepubliceerd op overheid.nl. De griffie communiceert de nieuwe werkwijze via de gemeentelijke website en de social media van de raad.

Ferfolchtrajekt
De verordening treedt in werking op 1 januari 2026. Het is belangrijk om de ervaringen met de nieuwe werkwijze goed te volgen door die in het presidium te bespreken. Het presidium krijgt de evaluatie van de vergaderstructuur en – cultuur nadrukkelijk als taak in de nieuwe vandaag ook vast te stellen verordening op het presidium.

Buitenpost, 27 november 2025

Het presidium van de gemeenteraad van Achtkarspelen,

De griffier, De voorzitter,

Geert Andringa Jouke Douwe de Vries MSc

Konseptriedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het presidium d.d. 27 november 2025, punt nr.: 9;

Beslút:

1. De verordening op de raadscommissie Byld Achtkarspelen 2026 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 18 december 2025.

De griffier, De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa Dhr. J.D. de Vries MSc